

AFVAL OP HET STRAND

Op 29 augustus 1987 werd te Noordwijk in het kader van de Nationale Milieustranddag de brochure "De Noordzee-kustvervuiling" gepresenteerd. In deze brochure, uitgegeven door de Werkgroep Noordzee en de ANWB, komen de verschillende vormen van verontreiniging van ons kustmilieu aan bod. Bij het aanbieden van de brochure aan minister Nijpels van VROM ging de heer Nouwens, voorzitter van de ANWB, echter alleen in op de vervuiling van het strand door recreanten. Daar was ook wel enige aanleiding voor, want de ANWB had in augustus laten uitzoeken welke omvang de verontreiniging door recreanten heeft aangenomen. Helaas nam de verzamelde pers niet de moeite de gehele brochure te lezen, zodat op maandag 31 augustus in de dagbladen te lezen was dat het strand vooral door recreanten wordt bevuild en dat de ANWB en VROM zullen samenwerken bij het oplossen van het zwerfvuilprobleem.

Op zich is dit initiatief van de ANWB natuurlijk toe te juichen. Het is echter triest te moeten vaststellen dat een Nationale Milieustranddag niet verder komt dan de constatering dat de toerist te vaak het bierblikje naast de afvalbak deponeert. In het augustusnummer van 'De Kampioen' wordt bij de aankondiging van deze dag nog gesproken over de ernstige verontreiniging van het kustmilieu door schepen en de betekenis van het MARPOL-verdrag. In het oktobernummer van het ANWB-blad wordt in een reportage over de milieustranddag alleen nog maar over patatzakken en bierblikjes gesproken: "de boosdoeners zijn bekend: het zijn de toeristen en de recreanten".

In Springtij 87-2 wordt verslag gedaan van het onderzoek dat op de Nationale Milieustranddag landelijke bekendheid kreeg. Aan de kustgemeenten werden in het voorjaar van 1987 formulieren gestuurd, waarop kon worden ingevuld hoeveel kilometers strand werden schoongemaakt en welke hoeveelheden vuil werden opgehaald. Uit de opgegeven kilometers blijkt duidelijk dat de gemeenten goede sier wilden maken bij de ANWB. Veel gemeenten geven gewoon het aantal kilometers op dat binnen de gemeentegrenzen ligt. Zo noteert Noordwijk

13½ kilometer en dat is precies de lengte van het Noordwijkse strand. Hiervan wordt in de zomer een kleine 3 kilometer dagelijks schoongemaakt. Met de hoeveelheden zwerfvuil, achtergelaten door recreanten, valt het eigenlijk wel mee. De gemeenten schatten dat 75% van al het strandvuil van recreanten afkomstig is. Hiervan werd 75% in de afvalbakken gedeponneerd. Dit betekent, dat van al het opgehaalde vuil 19% door toeristen op het strand werd achtergelaten. Toch kan deze hoeveelheid niet tot het zwerfvuil worden gerekend, want dit vuil wordt immers dagelijks opgehaald. Dit gebeurt door de strandexploitanten in de vroege ochtend, voordat zij hun tenten en schermen opzetten. Dat er op die paar drukke stranddagen per jaar meer afval naast de overvolle prullenbakken belandt, is in dit kader niet van belang, want ook dit vuil is de volgende dag opgeruimd en komt niet ten laste van het kustmilieu.

Aan het einde van het Springtij-artikel is ook te lezen: "het meeste afval wordt keurig opgeruimd". De veel belangrijker zaken als verontreiniging door de grote rivieren en de olieverontreiniging worden tenslotte ook genoemd, maar ze krijgen bij de willekeurige lezer nauwelijks aandacht. Het onderzoek was daar immers niet op gericht. Te vrezen valt dat de meeste passages in de brochure eenzelfde lot beschoren zal zijn. Het stemt beslist niet hoopvol te moeten vaststellen dat een Nationale Milieustranddag iets centraal stelt dat voor de verbetering van het Noordzeemilieu van ondergeschikt belang is. Hierbij wordt bij het grote publiek helaas de indruk gewekt dat de vervuiling van het kustmilieu een halt kan worden toegeroepen met acties als "Laat niet als dank.....". Op deze manier wordt de aandacht van het werkelijke probleem alleen maar afgeleid.

Anonymus 1987. ANWB en Werkgroep Noordzee willen een schonere Noordzeekust.

Kampioen juli/augustus 1987:64-65.

Anonymus 1987. Een schone kust is van levensbelang. Kampioen oktober 1987:25-26.

Platteeuw, M. 1987. Afval op de Nederlandse Noordzeestranden. Springtij 87-2: 1-4.

Werkgroep Noordzee 1987. De Noordzee - kustvervuiling. Brochure Werkgroep Noordzee, Amsterdam.

Jelle van Dijk, Noordwijk aan Zee